

## מינוי המנהל הכללי של משרד החקלאות ופיתוח הכפר

### הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ס, בהתאם לסעיף 12 לחוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט – 1959, למנות, על פי הצעת שר החקלאות ופיתוח הכפר, את אורן לביא לתפקיד המנהל הכללי של משרד החקלאות ופיתוח הכפר.

## דברי הסבר

### רקע כללי

סעיף 12 לחוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט – 1959, קובע כי מינוי של מנהל כללי למשרד ממשלתי הוא בסמכות הממשלה, על פי הצעת השר הממונה על המשרד, וכי על מינוי כאמור לא תחול חובת מכרז. שר החקלאות ופיתוח הכפר מציע למנות את מר אורן לביא למשרת המנהל הכללי של משרד החקלאות ופיתוח הכפר.

בהודעה בדבר תנאים למינוי למשרות מסוימות מיום י"ז באייר התשנ"ט (3 במאי 1999) קבעה הממשלה תנאים למינוי אדם למשרת מנהל כללי. בהחלטה מפורט הליך המינוי, לפיו הצעה למינוי של אדם למשרת מנהל כללי תוגש לממשלה על ידי השר הממונה על המשרד, בצירוף חוות דעת של ועדת המינויים המוקמת בהתאם להחלטה (ראו גם פסקה 11.963 לתקשי"ר).

ביום 2.2.2023 התקבלה החלטת ועדת המינויים בראשות נציב שירות המדינה- פרופ' דניאל הרשקוביץ, לפיה מר אורן לביא כשיר לתפקיד והמליצה על מינויו לתפקיד המנהל הכללי של משרד החקלאות ופיתוח הכפר.

מצורפים חוות הדעת המשפטית, החלטת ועדת המינויים וקורות החיים של המועמד.

המועמד חתם על הסדר למניעת ניגוד עניינים.

### נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

לא רלוונטי

### השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

לא רלוונטי

### עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

לא רלוונטי

### החלטות קודמות של הממשלה בנושא

אין.

### חלופות להצעת ההחלטה

לא רלוונטי

### עמדת היועצת המשפטית של המשרד יוזם ההצעה

מצ"ב חוות דעת מטעם היועצת המשפטית של משרד החקלאות ופיתוח הכפר.

### סיווגים

סיווג ראשי: 04 מינויים;

תחום פעולה עיקרי: 02 חברה וכלכלה;

מגיש: שר החקלאות ופיתוח הכפר

י"א בשבט התשפ"ג  
02 בפברואר 2023

## **חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים**

### **נושא הצעת ההחלטה:**

מינוי המנהל הכללי של משרד החקלאות ופיתוח הכפר

### **תמצית ההצעה בהתייחס להיבטי המשפטיים:**

בהתאם להוראות סעיף 12 לחוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט – 1959 נקבע, כי "הממשלה תמנה, בכפוף להוראות חוק זה ובתנאים שתקבע, לכל משרד מנהל כללי על פי הצעת השר הממונה על אותו משרד, ועל המינוי לא תחול חובת המכרז לפי סעיף 19", ועל פי הצעת שר החקלאות ופיתוח הכפר, מוצע למנות את מר אורן לביא למשרת המנהל הכללי של משרד החקלאות ופיתוח הכפר.

בהודעה בדבר תנאים למינוי למשרות מסוימות מיום י"ז באייר התשנ"ט (3 במאי 1999)<sup>1</sup> קבעה הממשלה תנאים למינוי אדם למשרת מנהל כללי. בהחלטה מפורט הליך המינוי, לפיו הצעה למינוי של אדם למשרת מנהל כללי תוגש לממשלה על ידי השר הממונה על המשרד, בצירוף חוות דעת של ועדת המינויים המוקמת בהתאם להחלטה (ראו גם פסקה 11.963 לתקשי"ר).

ועדת המינויים בראשות נציב שירות המדינה דנה במועמדותו של מר אורן לביא ביום 2.2.2023 ומצאה שהוא כשיר לתפקיד. על כן, הוועדה המליצה על מינויו כמנכ"ל משרד החקלאות ופיתוח הכפר, לאחר שבחנה את כישוריו בהתאם להחלטת ממשלה 86 מיום 10.5.2009.

המועמד חתם על הסדר למניעת ניגוד עניינים.

### **קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרון:**

אין

### **עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:**

היועץ המשפטי של נציבות שירות המדינה – אין הערות.

### **עמדת היועצת המשפטית של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:**

אין מניעה משפטית לקבלת ההחלטה.

סגנית בכירה ליועצת המשפטית

סריה בדיר

משרד החקלאות ופיתוח הכפר

תפקיד

שם

  
חתימה

<sup>1</sup> י"פ 4760 התשנ"ט, מיום 1.6.1999, עמ' 3445

חברי הוועדה:

פרופ' דניאל הרשקוביץ, נציב שירות המדינה – יו"ר  
כב' הש' בדימוס שרה פריש-חברה  
ד"ר יורם טורבוביץ – חבר

וכן נכחו:

עו"ד רינה גולדברג, הלשכה המשפטית, נציבות שירות המדינה  
מר אחיה רוזן, רמ"ט נציב שירות המדינה- מרכז וועדת המינויים

בפני ועדת המינויים מונח מכתבו של שר החקלאות ופיתוח הכפר, ח"כ אבי דיכטר מיום 26.1.2023, בו הוא מבקש להביא בפני וועדת המינויים את מועמדותו של מר אורן לביא לתפקיד המנהל הכללי של משרד החקלאות ופיתוח הכפר. כמו כן, הובאו בפני הוועדה קורות החיים, השאלון שמילא המועמד ונספחיו, החלטת הממשלה המצוטטת להלן וחומרים נוספים. במכתבו סוקר השר את ניסיונו המקצועי והניהולי של המועמד בהרחבה, תוך שימת דגש על הכישורים הרלוונטיים לתפקיד שרכש בכל אחד מתפקידי העבר שביצע, ומציין השר כי "מר לביא נחשף ועסק בצורה מקצועית בסוגיות אסטרטגיות, חברתיות, כלכליות וביטחוניות, והוא בעל היכרות טובה מאוד עם השלטון המקומי, עם המגזרים השונים בישראל, ועם ארגונים וקהילות יהודיות בעולם. מהיכרותי ארוכת השנים עימו מר לביא בעל יושרה, אחריות גדולה, כושר למידה ומשמעת עצמית. בנוסף, כפי שיובא במכתבי זה, מר לביא בעל ניסיון ניהולי משמעותי במגזר הפרטי, הציבורי והמגזר השלישי, בעלי היקף פעילות תקציבית משמעותית." ומוסיף השר וכותב כי "מר לביא עובד לצדי קרוב לשבע עשרה שנים ויש לי אמון מלא ביכולותיו המקצועיות והאישיות. אני מאמין כי באפשרותו לממש את מדיניותי בתפקיד שר החקלאות ופיתוח הכפר, כפי שביצע במספר תפקידים אותם מילא לבקשתי כנושא משרת אמון מוכשר ומקצועי".

בהחלטת הממשלה מס' 86 מיום 10.5.2009 (להלן - החלטת הממשלה) ובפסקה 17.121 לתקשי"ר נקבע, כי מועמד כשיר להתמנות כמנהל כללי במשרד ממשלתי, בהתקיים בו שני אלה:

א. הוא בעל תואר אקדמי ממוסד להשכלה גבוהה המוכר על ידי המועצה להשכלה גבוהה בישראל;

ב. הוא בעל ניסיון בתפקידים ניהוליים בכירים - בשירות הציבורי או בתאגיד בעל היקף עסקים ו/או פעילות משמעותיים, או שהוא בעל ניסיון בתפקיד בכיר אחר בתחום פעילותו העיקרי של המשרד בו הוא מיועד לכהן כמנכ"ל, או בכל תפקיד רלבנטי אחר.

בנוסף, נקבעו בהחלטת הממשלה חריגים לתנאים אלו אשר אינם רלוונטיים בענייננו.

להלן עיקר נתוניו האישיים של המועמד:

המועמד בעל תואר ראשון במנהל עסקים עם התמחות בניהול ושיווק מצ'מפליין קולג' מברלינגטון בארצות הברית ובעל תואר שני בניהול עם התמחות ביזמות ושינוי ארגוני מאוניברסיטת ניו יורק. המועמד בוגר תכנית הכשרה- מתן יעוץ למנהלים מהבינתחומי הרצליה, בוגר קורס דירקטורים ונושאי משרה מהבינתחומי הרצליה ובוגר קורס 'עלי צמרת'.

כעולה מקורות חייו של המועמד ומהשאלון למועמד, המועמד משמש מזה כחודש כראש מטה שר החקלאות ופיתוח הכפר. בין השנים 2020-2022 המועמד שימש כראש מטה לשכת ח"כ אבי דיכטר וכיהן כיו"ר הוועדה לפיתוח על הקרן לניהול כנסות המדינה מהיטל רווחי גז ונפט. בין השנים 2019-2020 המועמד שימש כראש מטה סגן השר במשרד הביטחון. בין השנים 2015-2018 המועמד שימש כראש מטה יו"ר ועדת חוץ וביטחון. בין השנים 2013-2015 כיהן המועמד כמנהל לשכת יו"ר הקרן לרווחה לנפגעי השואה בישראל. בין השנים 2012-2013 שימש המועמד כראש מטה השר במשרד להגנת העורף. בין השנים 2009-2011 שימש המועמד כיועץ פרלמנטרי לח"כ אבי דיכטר. בין השנים 2006-2009 שימש המועמד כיועץ השר במשרד לביטחון פנים. בין השנים 2005-2006 כיהן המועמד כמנכ"ל ומייסד עמותת "ממשל מקומי מתקדם". בין השנים 2000-2003 כיהן המועמד כסמנכ"ל תחום חנויות ובתי קפה ברשת מזון. כמו כן, המועמד משמש כחבר האסיפה כללית בקרן לרווחת נפגעי השואה בישראל ובעברו כיהן כחבר ועדת המלגות, קרן מלגות לסטודנטים דרוזים, ע"ש רס"ן סלים שופי ז"ל.

כפי העולה מקורות חייו ומן השאלון שמילא, המועמד עונה אחר דרישת ההשכלה שבהחלטת הממשלה הנ"ל.

לעניין דרישת הניסיון – לאור קורות חייו, קבעה הוועדה כי המועמד מילא בעבר תפקידים העונים על דרישת הניסיון בתפקידים ניהוליים בכירים בשירות הציבורי או בתאגיד בעל היקף עסקים ו/או פעילות משמעותיים.

המועמד ציין בשאלון המועמדות כי קיימת לו זיקה לשר הממנה ח"כ אבי דיכטר מעבודתם המשותפת במסגרות שונות במהלך 17 השנים האחרונות.

לצורך קביעת קיומה של זיקה אישית עסקית או פוליטית לשר משרי הממשלה, נקבע בהנחיית היועץ המשפטי לממשלה מס' 6.5000 כי "אינדיקציה לקיומה של זיקה כאמור יכולה להיות כאשר מועמד כיהן, או מכהן, במשרה שלפי טיבה מסתבר ממנה חשש לקרבה או לזיקה פוליטית או אישית, כגון: היותו של אדם יועץ או עוזר לשר משרי הממשלה; עבודה משותפת קרובה בפעילות מפלגתית עם שר משרי הממשלה; מתן שירות לקידום עניינו הפוליטי, או האיש, של שר משרי הממשלה; או לקידום עניינו מפלגתי; חברות פעילה במוסד או בגוף של מפלגתו של שר משרי הממשלה, היותו של מועמד קרוב ממדרגה ראשונה לאדם בעל זיקה לשר משרי הממשלה, וכיוצא באלה".

בשים לב למפורט לעיל הוועדה קבעה כי למועמד זיקה פוליטית לשר משרי הממשלה. משכך, המועמד נבחן **בהקפדה יתרה** על כישוריו המקצועיים והניהוליים ועל התאמתו לתפקיד מנכ"ל

משרד החקלאות ופיתוח הכפר, על מנת להבטיח שהמניע הפוליטי אינו המניע המכריע בבחירתו, על חשבון הרמה האישית והמקצועית הנדרשת למילוי התפקיד (בג"ץ 5657/09 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' ממשלת ישראל).


הוועדה בחנה וראיינה את המועמד והתרשמה מהופעתו, והסכימה כי יש ברקע ניסיונו של המועמד כדי לענות על דרישת ההקפדה היתרה העושים אותו ראוי למשרה, על אף הזיקה הפוליטית, בהתאם למבחני הפסיקה המובאת לעיל.

הוועדה התרשמה מהופעתו של המועמד לפניה, מאישיותו וערכיותו, והיא סבורה כי ניסיונו המקצועי כמו גם התפקידים שביצע בעבר, יאפשרו לו כניסה מהירה לתפקיד ויועילו לגיבוש יכולתו להוביל תהליכים משמעותיים אל מול עיסוקיו ואתגריו של משרד החקלאות ופיתוח הכפר בעת הזו.

לסיכום: הוועדה התרשמה מהמועמד ומהיכרותו הטובה את תחומי העיסוק ואתגרי המשרד. הוא עונה אחר תנאי הסף שבהחלטת הממשלה והוועדה מצאה אותו מתאים לתפקיד וממליצה להיענות לבקשת השר ולמנותו לכהונה כמנהל הכללי של משרד החקלאות ופיתוח הכפר.

  
ד"ר יורם טנרבוביץ'  
חבר

  
כבי השי בדנימוס שרה פריש  
חברה

  
פרופ' דניאל הרשקוביץ  
נציב שירות המדינה, יו"ר